

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 311/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., Školská 257, Veľký Slavkov, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Marcel Mašan, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 57/2019 z 25. apríla 2019, rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 207/2016-349 z 27. marca 2017 a rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 9 C 86/2011-307 zo 14. júla 2016 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 17. júla 2019 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia, t. j. rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 9 C 86/2011-307 zo 14. júla 2016, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 207/2016-349 z 27. marca 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 57/2019 z 25. apríla 2019. Navrhuje všetky napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov zrušiť a vec im vrátiť na ďalšie konanie. Taktiež navrhuje, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

2. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 prerozdelená náhodným výberom pomocou technických

a programových prostriedkov a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol v zložení senátu označenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z ústavnej sťažnosti a rozhodnutí všeobecných súdov, proti ktorým ústavná sťažnosť smeruje, vyplýva, že sťažovateľka bola v právnom postavení žalovanej v konaní o určenie, že do dedičstva po neb. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], naposledy bytom [REDAKOVANÉ], zomrelom [REDAKOVANÉ], patria nehnuteľnosti špecifikované v žalobe žalobkyní v 1. až 3. rade, vedenom pred Okresným súdom Poprad (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 86/2011.

4. Okresný súd uznesením č. k. 9 C 86/2011-307 zo 14. júla 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, že nehnuteľnosti špecifikované v žalobe žalobkyní v 1. až 3. rade skutočne patria do dedičstva po neb. [REDAKOVANÉ]. Okresný súd súčasne druhým výrokom rozhodol, že žalobkyniam v 1. až 3. rade priznáva nárok na náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľka odvolala. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 7 Co 207/2016-349 z 27. marca 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozsudok okresného súdu, proti ktorému sa sťažovateľka odvolala, potvrdil. Druhým výrokom rozhodol, že žalobkyniam priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3 Cdo 39/2018 zo 14. marca 2018 (ďalej len „prvé uznesenie najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľky odmietol. Druhým výrokom rozhodol, že žalobkyniam priznáva náhradu trov dovolacieho konania.

7. Proti rozsudku okresného súdu, rozsudku krajského súdu a prvému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť. Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 238/2018-33 z 28. novembra 2018 (ďalej aj „nález ústavného súdu z roku 2018“) rozhodol, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli prvým uznesením najvyššieho súdu porušené. Prvé uznesenie najvyššieho súdu preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Treťou výrokmi zaviazal najvyšší súd na náhradu trov konania sťažovateľky. Zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

8. V nadväznosti na nález ústavného súdu z roku 2018 najvyšší súd vec v intenciách odôvodnenia poskytnutého ústavným súdom opäť prejednal a uznesením č. k. 3 Cdo 57/2019 z 25. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľky odmietol. Druhým výrokom rozhodol, že žalobkyni v 2. rade priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania. A napokon tretím výrokom rozhodol, že žalobkyniam v 1. a 3. rade nárok na náhradu trov nepriznáva.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Proti rozsudku okresného súdu, rozsudku krajského súdu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu (spoločne aj „napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov“) sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje takto:

a) Rozsudok okresného súdu sa nezakladá na vykonaných dôkazoch, a to z dôvodu, že z vykonaných dôkazov má byť zrejmé, že neb. [REDAKOVANÉ] nikdy nepodpísal nájomnú zmluvu, ktorá mu bola zaslaná a na základe ktorej mal sporné nehnuteľnosti prenajímať Poľnohospodárskemu družstvu [REDAKOVANÉ], čo je skutočnosť, ktorá mala brániť vydržaniu sporných nehnuteľností sťažovateľkou. Sťažovateľka taktiež tvrdí, že okresný súd sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že potvrdenia Poľnohospodárskeho družstva [REDAKOVANÉ] vo vzťahu k rozsahu užívania sporných nehnuteľností neb. [REDAKOVANÉ] a sťažovateľkou si navzájom protirečia. Z tohto dôvodu má byť rozsudok okresného súdu arbitrárny. Okresnému súdu vyčíta aj to, že sa vôbec nezaoberal ďalším dôkazom zásadného charakteru, ktorým malo byť prehlásenie [REDAKOVANÉ] o tom, že 30. júla 2008 podpísal súhlas s vysporiadaním sporných nehnuteľností vydržaním. Poukazuje aj na skutočnosť, že súd sa jednostranne zameril na dokazovanie skutočnosti, že sporné nehnuteľnosti boli v užívaní Poľnohospodárskeho družstva [REDAKOVANÉ] a že neb. [REDAKOVANÉ] za to poberal nájomné, z čoho mal súd vyvodiť právny záver, ktorý nekorešponduje so skutkovým stavom zisteným na pojednávaní. Sťažovateľka taktiež tvrdí, že súd sa neoboznámil s obsahom notárskej zápisnice, ktorá mala byť dodatkom pôvodnej notárskej zápisnice a ktorá bola súčasťou spisu, a aj z tohto dôvodu dospel k nesprávnym právnym záverom.

b) Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozsudku absolútne nezaoberal dôvodmi odvolania sťažovateľky. V odôvodnení rozsudku krajského súdu sa má len odvolávať na odôvodnenie rozsudku okresného súdu. Sťažovateľka krajskému súdu rovnako vyčíta, že sa zaoberal len otázkou splnenia desaťročnej vydržacej doby a, naopak, že vôbec neuviedol prečo považoval procesnú obranu sťažovateľky za nedôvodnú. Taktiež tvrdí, že konštatovanie krajského súdu o tom, že jej ako žalovanej chýbal právny titul, ktorý by u nej mohol vyvolať presvedčenie o nadobudnutí sporných nehnuteľností, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Rozsudku krajského súdu rovnako vyčíta, že sa konkrétne nezaoberal procesnou obranou sťažovateľky poukazujúcou na existenciu písomného súhlasu neb. [REDAKOVANÉ] s vydržaním nehnuteľností v prospech sťažovateľky. Vzhľadom na uvedené má za to, že krajský súd jej svojím postupom odňal právo na spravodlivý proces.

c) V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu absentuje vyhodnotenie a zdôvodnenie, prečo najvyšší súd nevzal do úvahy písomné prehlásenie pôvodného vlastníka sporných nehnuteľností s notársky overeným podpisom o tom, že sporné nehnuteľnosti boli darované sťažovateľke. Sťažovateľka celkovo argumentáciu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu označuje za „chabú“ a nepresvedčivú a jeho rozhodnutie urobené bez znalosti podstaty vecí. V konečnom dôsledku tvrdí, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sa javí ako zjavne arbitrárne.

d) Vo vzťahu ku všetkým napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov sťažovateľka tvrdí, že pozornosti všeobecných súdov ušla skutočnosť, že predmetom žaloby neboli všetky nehnuteľnosti, ktoré pôvodne vlastnil neb. [REDAKOVANÉ]. Predmetom mali byť len tie nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým neb. [REDAKOVANÉ] dal písomný súhlas s osvedčením z 13. novembra 2008, a teda že tvrdenie súdov, podľa ktorého neb. [REDAKOVANÉ] upustil od úmyslu darovať nehnuteľnosti sťažovateľke, nie je pravdivé, pretože toto upustenie sa týkalo iných nehnuteľností, než sú tie, ktoré sú zahrnuté v uvedenom písomnom súhlase z 13. novembra 2008. Sťažovateľka má za to, že všeobecné súdy uvedenú skutočnosť úplne odignorovali, čoho dôsledkom má byť to, že odôvodnenia ich rozhodnutí nespĺňajú atribúty vyžadované v § 220 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Sumarizujúc teda sťažovateľka tvrdí, že z popísaných dôvodov bolo porušené jej právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1

dohovoru, keďže jej bolo upretá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

e) Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, čiže práva vlastníť majetok, sťažovateľka uvádza len to, že jej právo malo byť porušené z dôvodu, že všeobecné súdy neposkytli ochranu jej vlastníckeho práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) a v nadväznosti na to aj porušenie práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľky rozsudkom okresného súdu, rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, čiže napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov.

III.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom okresného súdu:

11. Vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ktorá smeruje proti rozsudku okresného súdu, ústavný súd poukazuje na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého „ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“. Nevyhnutným ústavným predpokladom pre existenciu právomoci ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti tak je skutočnosť, že o nej nemôže rozhodnúť iný súd. Právomoc ústavného súdu zakotvená v čl. 127 ústavy je totiž len subsidiárna. Je to práve subsidiarita, ktorá predstavuje kľúčový predpoklad právomoci ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Na citovanú ústavnú normu nadväzuje § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého „ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie“. Ústavný súd na subsidiárny charakter svojej právomoci na prerokovanie ústavnej sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy stabilne vo svojej judikatúre poukazuje. Pri uplatňovaní svojej právomoci sa tak riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (mutatis mutandis IV. ÚS 236/07 alebo I. ÚS 5/2022).

12. Sťažovateľka mala proti rozsudku okresného súdu k dispozícii prostriedok procesnej obrany na ochranu základných práv garantovaných ústavou, resp. práv garantovaných dohovorom, a to odvolanie, ktoré aj využila. O tomto odvolaní bolo rozhodnuté rozsudkom krajského súdu. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie práv rozsudkom okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu:

13. Všetky skutočnosti, ktoré ústavný súd uviedol vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľky rozsudkom okresného súdu (časť III.1. tohto uznesenia), sa vzťahujú aj k namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu. Sťažovateľka totiž mala v zmysle ustanovení § 419 a nasl. CSP k dispozícii možnosť podania dovolania proti rozsudku krajského súdu ako rozhodnutiu odvolacieho súdu. Ústavný súd je totiž toho názoru, že všetky námietky, ktoré sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu uviedla, majú charakter dovolacích dôvodov subsumovateľných pod príslušné zákonné ustanovenia, predovšetkým § 420 písm. f) CSP, keďže sťažovateľka krajskému súdu vyčíta najmä to, že svojím postupom jej mal odňať právo na spravodlivý proces. Aj vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu teda platí, že právomoc ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy má subsidiárny charakter a nastupuje až a len v prípade, pokiaľ o ochrane práv sťažovateľa nerozhoduje iný súd. Sťažovateľka napokon dovolanie proti rozsudku krajského súdu skutočne aj podala. O tomto dovolaní bolo rozhodnuté napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie práv rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.3. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

14. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd považuje za dôležité poukázať na skutočnosť, že toto rozhodnutie predstavuje v poradí druhé rozhodnutie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu o dovolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu. Prvé uznesenie najvyššieho súdu, ako už bolo uvedené (časť I tohto uznesenia), bolo v rámci konania podľa čl. 127 ústavy nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 238/2018-33 z 28. novembra 2018 zrušené v nadväznosti na skutočnosť, že najvyšší súd ním porušil právo na spravodlivý proces sťažovateľky. Ústavný súd spolu so zrušením prvého uznesenia najvyššieho súdu vrátil najvyššiemu súdu vec na ďalšie konanie, ktorého výsledkom je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Dôvodom, pre ktorý ústavný súd konštatoval porušenie práva sťažovateľky na spravodlivý proces prvým uznesením najvyššieho súdu, bolo to, že najvyšší súd sa vo svojom rozhodnutí obmedzil len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 písm. f) CSP, a to aj napriek skutočnosti, že sťažovateľka v podanom dovolaní súbežne uplatnila aj dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V tejto súvislosti ale ústavný súd konštatuje, že v preskúmvanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka netvrdí, že by sa najvyšší súd v rámci opätovného posudzovania jej dovolania obmedzil na preskúmanie prípustnosti dovolania len z hľadiska niektorých dovolacích dôvodov tak, ako to bolo v prípade prvého uznesenia najvyššieho súdu.

15. Vo vzťahu k odôvodneniu najvyššieho súdu ústavný súd považuje na tomto mieste za potrebné upozorniť na to, že najvyšším súdom uvedené rozhodnutie sp. zn. R 2/2016 (zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, pozn.) už nie je za účinnosti Civilného sporového poriadku aplikovateľné (napríklad rozhodnutia I. ÚS 116/2020, II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 314/2020, IV. ÚS 105/2021). Avšak v okolnostiach danej veci ani tento nedostatok nič nemení na správnosti samotných záverov najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v danej

veci. Najvyšší súd zdôraznil, že skutočnosť, že krajský súd ako odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sťažovateľky, nemožno považovať za vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd ako dôvodnú neuznal ani námietku sťažovateľky, podľa ktorej bol termín verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu oznámený iba právnenému zástupcovi žalobkyni, nie aj jej ako žalovanej. Poukázal totiž na oznámenie vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli, ako aj na absenciu samostatného oznámenia právnenému zástupcovi žalobkyni, čím vyvrátil tvrdenie sťažovateľky. Najvyšší súd teda zhrnul, že zisteným procesným postupom najvyššieho súdu nemohlo byť právo sťažovateľky na spravodlivý proces porušené.

16. Pokiaľ ide o § 421 ods. 1 písm. a) CSP, najvyšší súd poukázal na skutočnosť, že samotná polemika sťažovateľky s právnymi názormi krajského súdu nezakladá označený dovolací dôvod. Prípustnosť dovolania podľa označeného ustanovenia vyžaduje vymedzenie právnej otázky a ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť. Najvyšší súd podčiarkol, že nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch a domnienkach, čiže rozhodnúť bez relevantného podkladu. Rovnako zdôraznil, že nemôže suplovať aktivitu sťažovateľky ako dovolateľky (resp. jej právneho zástupcu).

17. Predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľky, pokiaľ ide o jej časť smerovanú proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, je predovšetkým to, že rozhodnutie najvyššieho súdu bolo podľa sťažovateľky prijaté bez znalosti veci. Vyčíta mu aj to, že najvyšší súd nevzal do úvahy písomné prehlásenie pôvodného vlastníka sporných nehnuteľností. Ústavný súd v tejto súvislosti však poukazuje na skutočnosť, že úlohou najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu nebolo podrobne skúmať skutkový stav a všetky skutočnosti tvrdené sťažovateľkou, ale, naopak, posúdiť, či v dotknutom prípade boli dané dovolacie dôvody predpokladané v § 420, resp. § 421 CSP. Túto úlohu si najvyšší súd nepochybne splnil, keď podrobne odôvodnil, prečo v danom prípade nie je dovolanie sťažovateľky prípustné ani podľa § 420 písm. f) CSP (najmä body 9 a nasl. napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a bod 15 tohto uznesenia) ani podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (najmä body 14 a nasl. napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a bod 16 tohto uznesenia).

18. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu je tvrdenie, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov sú arbitrárne, keďže sa nevysporiadali so všetkými predloženými dôkazmi, resp. že v dôsledku nedostatočného oboznámenia sa všeobecných súdov so skutkovým stavom tieto dospeli k nesprávnym právnym záverom, čoho dôsledkom malo byť porušenie práva sťažovateľky na spravodlivý proces, resp. upretie jej možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka v tejto súvislosti uvádza, že jeho argumentácia je „chabá“ a nepresvedčivá. V súvislosti s obsahom ústavnej sťažnosti ale ústavný súd musí poukázať na skutočnosť, že sťažovateľka nie vždy dostatočne určite uvádza to, ktoré jej tvrdenia sa majú týkať ktorého z napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, keďže svoju ústavnú sťažnosť smeruje proti rozhodnutiam (všetkých) troch inštancií všeobecných súdov. Táto skutočnosť spôsobuje nižšiu prehľadnosť argumentácie sťažovateľky, čo v konečnom dôsledku túto jej argumentáciu aj oslabuje.

19. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov a že vo veciach patriacich do právomocí všeobecných súdov nie je ani alternatívou či mimoriadnou opravnou inštitúciou (porovnaj napr. II. ÚS 1/95,

II. ÚS 21/96 alebo I. ÚS 114/2022). Naopak, ústavný súd je podľa čl. 124 ústavy nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým v prvom rade interpretácia a aplikácia zákonov prislúcha. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (svojvoľné). O arbitrárnosti pri interpretácii a aplikácii zákona všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (porovnaj napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, IV. ÚS 536/2018 či I. ÚS 114/2022).

20. Ústavný súd taktiež pripomína, že skutočnosť, že sa všeobecný súd výslovne nevyjadril k úplne všetkým tvrdeniam sťažovateľky, v kontexte posudzovaného prípadu ku všetkým tvrdeniam či skutočnostiam, na ktoré sťažovateľka poukazuje, nemožno automaticky stotožňovať s arbitrárnosťou rozhodnutia a tým s neústavným konaním všeobecného súdu. Ako ústavný súd už v minulosti opakovane uviedol, súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, či už súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu alebo aj dovolacieho súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (porovnaj napr. III. ÚS 209/04 či IV. ÚS 449/2015). Podobne pristupuje k interpretácii čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), keď zdôrazňuje, že citované ustanovenie nemožno chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže rôzniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru splnil možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď (porovnaj napr. Ruiz Torija proti Španielsku, rozsudok z 9. 12. 1994, č. 18390/91; Georgiadis proti Grécku, rozsudok z 29. 5. 1997, č. 21522/93 či Higgins proti Francúzsku, rozsudok z 19. 2. 1998, č. 20124/92).

21. V súvislosti s kvalitatívnou stránkou odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorého argumentáciu sťažovateľka označuje ako „chabú“, musí ústavný súd taktiež poukázať na platnú právnu úpravu, ktorá na odôvodnenie súdneho rozhodnutia vydaného vo forme uznesenia nekladie rovnako vysoké nároky ako v prípade, pokiaľ ide o rozhodnutie vydané vo forme rozsudku. Uznesenie totiž predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania všeobecných súdov a v zmysle § 236 CSP v jeho prípade postačuje stručné odôvodnenie. Ústavný súd

na túto skutočnosť vo svojej judikatúre opakovane poukazuje (porovnaj napr. I. ÚS 236/2019, I. ÚS 238/2019 či I. ÚS 114/2022).

22. Z obsahu a systematiky ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavný súd má pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania posúdiť aj to, či tento návrh, v intenciách skúmaného prípadu ústavná sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, nie je zjavne neopodstatnený. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to najmä pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať takú ústavnú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porovnaj napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07 či I. ÚS 114/2022).

23. S prihliadnutím na priblíženú konštantnú judikatúru ústavného súdu a na základe uvedených zistení týkajúcich sa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu rozhodnutiami (najmä bod 14 tohto uznesenia) ústavnému súdu neostávalo iné iba konštatovať, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu totiž nepredstavuje výsledok takej interpretácie a aplikácie zákona, ktorá by sa od znenia príslušných ustanovení odchyľila natolko, aby tým došlo k popretiu ich významu a účelu. Napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu rovnako nemožno vyčítať ani to, že by vo svojich odôvodneniach dostatočne neobjasnili právny základ, ktorý najvyšší súd viedol k jeho výrok. Nemožno ho teda ani považovať za arbitrárne (svojoľné). Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnenú v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

III.4. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

24. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. čl. 1 dodatkového protokolu) je potrebné uviesť, že z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie tohto práva v spojení alebo v nadväznosti na namietané porušenie práva na spravodlivý proces. Sťažovateľka však vo svojej ústavnej sťažnosti neuviedla, okrem tvrdenia, že jej právo vlastníť majetok malo byť porušené z dôvodu, že všeobecné súdy neposkytli ochranu jej vlastníckeho práva, žiadne konkrétne argumenty osobitne odôvodňujúce jej tvrdenie o tom, že rozhodnutiami všeobecných súdov, osobitne napadnutým uznesením najvyššieho súdu, došlo k porušeniu jej práva vlastníť majetok. Vzhľadom na uvedené sú závery ústavného súdu uvedené v časti III.3. tohto uznesenia dostatočné aj na záver o nedôvodnosti tejto námietky sťažovateľky. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v časti namietajúcej porušenie práva vlastníť majetok ako zjavne neopodstatnenú v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

25. Ústavný súd dodáva, že keďže sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti neuviedla žiadne osobitné dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu jej práva vlastníť majetok, bolo by možné jej ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť aj z dôvodu, že táto nemá všetky náležitosti ustanovené zákonom [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 2. júna 2022

Miloš Maďar
predseda senátu